

Čís. 16539.

Kdo podle ujednání s obcí věnoval část svého pozemku veřejnému provozu (komunikaci) a převzal závazek zřídití přechod (schody) přes soukromý železniční násep, aniž se vzdal vlastnictví k onomu pozemku a k vystavěnému přechodu, odpovídá třetím osobám za škodu způsobenou vadnou povahou konstrukce zřízeného přechodu.

Obec jest odpovědna v takovémto případě jen za běžné udržování přechodu ve schůdném stavu (odstraňování sněhu a posypávání při náledí).

(Rozh. ze dne 1. prosince 1937, Rv I 449/36.)

Srv. rozh. č. 15063 Sb. n. s.

Žalobce, jenž utrpěl zranění při pádu na schodech přechodu vedoucího přes pískovou železniční dráhu patřící žalované společnosti U. závody v L., se na žalované společnosti domáhá zaplacení 2.824 Kč s přísl. z důvodu náhrady škody. Soud první stolice uznal žalobní nárok důvodem po právu. Odvolací soud zamítl žalobu.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky nižších stolic a uložil soudu první stolice, aby o věci dále jednal a znova rozhodl.

D ů v o d y:

Podle zjištění nižších soudů došlo roku 1931 k přeložení veřejné spojovací cesty z L-y do L-u. Nová cesta vedla přes železniční těleso soukromé pískové dráhy žalované společnosti, přes které měl býti zřízen přechod. Obec L. a žalovaná společnost se dohodly, že přechod ten zřídí žalovaná, a to tak, že postaví po obou stranách železničního tělesa dřevěné schody. Žalovaná tak učinila a když dodatečně zvýšila železniční násep o 1.50 m na asi 3 m, zřídila schody nové. Dne 10. ledna 1935 uklouzl žalobce na těchto schodech a utrpěl zranění. Žalobce shledává příčinu úrazu jednak v tom, že schody nebyly řádně postaveny, ježto bylo upotřebeno vadného materiálu (staré šikmé pražce) a ježto scházelo zábradlí, jednak v tom, že nebyly při tehdejších náledí řádně posypány pískem. Soud první stolice zjistil, že žalobce upadl na schodech, které byly zaváty sněhem a zledovatělé, a zjistil dále podle výsledků místního ohledání, že schody jsou příliš strmé a zhotoveny z nezpracovaných pražců s oblými hranami a částečně oblým povrchem. Odvolací soud, jenž nezměnil zjištění soudu první stolice, zamítl žalobu o náhradu škody proto, že žalovaná společnost není k žalobě pasivně oprávněna, ježto se schody staly součástí veřejné komunikace, a že jejich udržování ve schůdném stavu náleželo obci a že proto vadnost konstrukce může uplatniti jedině obec L. jako smluvkyně. Odvolacímu soudu nelze však plně přisvědčiti. Podle § 28, odst. 3, zák. ze dne 16. dubna 1864, č. 7 čes. z. z. přísluší obci starati se o udržování

obecních cest, a o bezpečné a snadné ježdění po silnicích a vodách. Podle § 12 o cestách ze dne 12. srpna 1864, č. 46 čes. z. z. jest každá obec povinná zřizovati obecní silnice a cesty ve svém obvodu a je udržovati, při čemž podle § 5 téhož zákona jsou pokládány mosty a jiné umělé stavby za část silnice.

Podle shora dotčeného zjištění byla část železničního náspu žalovanou společností věnována veřejnému provozu a byla k tomu konci upravena postavením schodů. Stalo se tak na základě ujednání zúčastněné obce a žalované společnosti jako vlastnice železničního tělesa. Žalovaná společnost se nevzdala při tom svého vlastnictví a disposičního práva s železničním náspem a schody a také později násep zvýšila a schody změněnému náspu přizpůsobila, aniž se dotázala obce L. Vlastnická práva žalované společnosti byla podle toho omezena jen věnováním veřejnému provozu, ale jinak zůstala pro žalovanou nedotčena. Nedotčeny zůstaly také povinnosti žalované společnosti, plynoucí z jejího vlastnictví, a ježto tato ani netvrdila, že obec L. převzala povinnost ručiti za bezpečnost schodů, stihá ji tato povinnost i nadále (srv. rozh. č. 15063 Sb. n. s.). Žalovaná jest proto odpovědna jako vlastnice schodů za jejich odbornou konstrukci a neodpovídala by jen za běžné udržování ve schůdném stavu, t. j. za odstranění sněhu a posypání při náledí, jež ovšem stihá obec L.

Odvolačí soud vycházeje z jiného právního nazírání na věc, neprobíral spor v naznačeném směru, nevyřídil odvolání v této příčině a ne učinil potřebná skutková zjištění, zejména také, jak dalece tvrzené konstrukční vady schodiště měly vliv na zadržování sněhu a zledovatění. Bylo proto zrušiti napadený rozsudek a ježto zřejmě bude třeba jednání v první stolici (§ 510 c. ř. s.), i její rozsudek a vrátiti věc k novému projednání a rozhodnutí.

Čís. 16540.

Nežádal-li kupitel nemovitosti zároveň s žádostí za vklad práva vlastnického ke koupené nemovitosti o výmaz exekučního práva zástavního, které bylo vloženo na dotčené nemovitosti p o poznámce pořadí pro zamýšlené zcizení, pozbyl nároku na výmaz podle § 57 knih. zák. a nemůže se ani žalobou domoci tohoto nároku, opřeného jedině o ustanovení § 57 knih. zák. Ani v tom, že zástavní věřitel dal vložiti exekuční právo zástavní pro svou vykonatelnou pohledávku po zápisu oné poznámky pořadí, ani v tom, že nechce svoliti k jeho výmazu, nelze spatřovati lstivost nebo jednání proti dobrým mravům.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1937, Rv I 1228/36.)

Srv. rozh. č. 10681, 12151 Sb. n. s.

Žalobci koupili trhovou smlouvou ze dne 2. prosince 1933, sjednanou se spoluvlastníky Josefem B., D., G., inž. G. a Gretou H., nemovitosti